

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta/ky: Veronika Mašíková

Název bakalářské práce: Restaurování sochy bohyně Juno ze Státního zámku Uherčice

Studijní obor: Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů

Vedoucí práce: MgA. Petra Zítková

Jméno a příjmení oponenta / email: MgA. Martin Kulhánek / martin.kulhanek@centrum.cz

Naplnění zadání práce

Zdůvodnění: Zadání práce bylo naplněno. Restaurátorský zákrok byl proveden v rozsahu zcela naplňujícím standardy fakulty pro daný typ prací. Všechny dílčí úkoly byly úspěšně realizovány.

A B C D E F

Odborná úroveň práce

Zdůvodnění: Zásah na restaurovaném díle byl proveden na vysoké odborné úrovni. Vyzdvihnout je třeba, že se jednalo o poměrně náročný restaurátorský zákrok, zahrnující jak problémy technické (rozlomení sochařského bloku na dvě části, předchozí restaurátorské zásahy), tak výtvarné (sochařská rekonstrukce hlavy včetně správného natočení). Je třeba říci, že oběma stránkám byla věnována zcela adekvátní a erudovaná péče. Jako jednoznačně pozitivní přínos danému dílu lze hodnotit nejen jeho estetickou rehabilitaci, ale i nově přiřazené správné ikonografické určení tématu sochařského díla, jehož hledání nás zavádí do vod mytologicko-ornitologických.

A B C D E F

Metodická úroveň práce, kvalita práce s literaturou a prameny

Zdůvodnění:

Koncepce zásahu do značné míry vycházela z koncepce nedávno restaurovaných dalších soch souboru, především protějškové sochy Jupitera. I u tohoto díla byla nově doplněna hlava a výtvarná forma doplňku hlavy Junony zcela logicky a metodicky správně respektuje výtvarnou formu tohoto doplňku, neboť v intencích nově určené ikonografie je Jupiterovým sochařským pandánem. Tato úvaha je jistě správná. Nicméně obě hlavy působí poněkud příliš dokonale, anticky, formálně odpovídající spíše 19. století. V rámci slohu celého souboru i jednotlivých dochovaných sochařských bloků by snad neškodila trocha nadsázky či exprese. Takto významnou sochařskou rekonstrukci, která se navíc může opřít pouze o analogie, nikoliv o dostatečnou archivní obrazovou dokumentaci, je však třeba chápat jakou autonomní sochařské dílo. Nová hlava do celku sochy dobře zapadá, nepůsobí rušivě, natočením pointuje pohyb celé sochy, který byl předchozím, výrazem poněkud budovatelským, rekonstrukčním výkonem zcela potlačen. Tato poznámka tedy nechtě je vnímána spíše jako pokus o reflexi, než jako kritika. Práce na rekonstrukci hlavy je dostatečně podložena analogickými obrazy, jejichž široká paleta je součástí posuzované bakalářské práce, včetně patřičných odkazů a bude přínosem pro budoucí řešení tematicky podobných úkolů.

A B C D E F

Formální úprava bakalářské práce a její jazyková úroveň

Zdůvodnění:

Práce je formálně řešena jako rozšířená restaurátorská dokumentace a odpovídá požadavkům univerzity na úpravu tohoto typu prací. Co do rozsahu vykazuje disproporci mezi popisem samotného zásahu a fází průzkumu, jemuž je věnován výrazně větší prostor v rámci textové části. K textu bych si dovolil tyto poznámky: Oddíl 3 je nadepsán Průzkum (díla?), ten je dále rozdělen na průzkum Umělecko-historický, Restaurátorský a Chemicko-

technologický, následují zkoušky materiálů pro restaurování a poslední segment: Vyhodnocení průzkumu. V podkapitole 3.2.1 se setkáváme s termínem Vizuální průzkum, následující podkapitola 3.2.2. však pracuje již s termínem „předběžný průzkum“ a přináší vyhodnocení. V dalších podkapitolách pak následuje měření nasákavosti a lokalizace kovových armatur, které by bylo lze v daném případě očekávat v kapitole Chemicko-technologický průzkum (je zkoumána technologie oprav, technologie povrchových úprav, měření Karstenovou trubicí je technologií k určení vlastnosti materiálu - nasákavosti). V textu se dále pracuje ještě s termínem „materiálový průzkum“. Kýženým dělením v našem případě by bylo rozdělení Restaurátorského průzkumu na invazivní a neinvazivní s přiřazením jednotlivých metod dle těchto kritérií. Pro kapitolu 4. Vyhodnocení průzkumu by byl vhodnější název Shrnutí výsledků, neboť vyhodnocení každé etapy průzkumu je součástí příslušné podkapitoly. Jsem si vědom, že při užití tolika metod průzkumu je nutné jejich rozdělení, mělo by však odpovídat logice postupu při průzkumu díla od pouhé prohlídky až po analytické metody. Čtenářsky by pak tento blok byl vstřícnější i pro ne zcela zainteresovaného konzumenta. Jazyk práce je dobře srozumitelný, občas se objevují poněkud kostrbaté formulace jako např.: „Socha byla v minulosti rozlomena a tmel vyplňující spáru je již také nevhodný“, či: ... „zachovaly se do dnešní podoby sochy“, případně: „Juno byla zobrazována jako plnohodnotná žena s majestátní krásou.“ Jedná se však spíše o výjimky, které nejsou zásadními vadami. Fotografická dokumentace je na vysoké úrovni a dobře dokumentuje průběh celého zásahu i celkovou proměnu skulptury.

A B C D E F

Další připomínky/dotazy

Závěrem připojuji několik připomínek k podkapitole 3.4.3. Zkoušky tmelů:

- první série tmelů: řešeno z hlediska struktury a barevnosti, pojivo specifikováno jako NHL, chybí bližší označení, případně označení výrobce. Až v dalším textu je popsáno, že první a druhá série byla určena pro volné nanášení, další pro výdusek.
- v tabulkách či komentářích poněkud chybí informace o způsobu zpracování. Z textu má pravděpodobně být zřejmé, že vzorky byly zpracovány s ohledem na využití směsi/tmelu/ pro modelování z ruky. Chybí však například informace o postupu zpracování, jako např.: *strženo začerstva, strženo po zavadnutí, přebroušeno* apod.

Domnívám se, že postup zpracování a opracování při technice nanášení je pro výsledné vlastnosti tmelu (a to i s ohledem na sledovaná kritéria barevnosti a struktury) rovněž důležitý. Z fotografií se zdá, že všechny vzorky byly dusány (nebo nanášeny?) do forem, pouze fotografie poprsí skulptury ilustruje vzhled vybraných dvou směsí po nanesení a opracování přímo, takřikajíc v terénu. Dalším kritériem byla nasákavost vzorků, nicméně určitě by bylo dobré nastínit, proč byla řešena právě tato vlastnost tmelů a jaké informace to přináší v rámci přípravy řešení právě tohoto úkolu. Pojivo pro výdusek bylo upraveno přídatkem bílého cementu. Není však specifikováno proč kromě zmínky o světlejší barevnosti a nižší nasákavosti. Receptura pravděpodobně vychází z předchozích zkušeností z dříve realizovaných dalších soch souboru. Pro čtenáře dokumentace, blíže neseznámeného s technikou dusání umělého kamene, by jistě bylo vhodné toto poněkud upřesnit (přídavek cementu z důvodu např. zvýšení pevnosti). V odstavci Vyhodnocení na konci podkapitoly věnované zkouškám tmelů je rozlišován materiál pro výdusek jako „*tmel pro výdusek*“ a materiál pro volné modelování - nanášení- jako „*obyčejný tmel*“, což lze rovněž považovat za poněkud nejasné rozlišení.

Závěrečné hodnocení oponenta

Zdůvodnění: Celkově bakalářskou práci Veroniky Mašíkové považuji za velice zdařilou, a to jak samotný restaurátorský zásah, tak způsob dokumentace a prezentace výsledků restaurování. Doplněné části vytváří s originálním dílem harmonický celek, celkové vyznění díla je už na první pohled výrazným kvalitativním posunem vůči výchozímu stavu. Nelze než doufat, že přispěje k navrácení někdejší výstavnosti zámku Uherčice.

Výše popsané připomínky jsou spíše doplňujícího charakteru a není tedy překážek doporučit práci k obhajobě.

A B C D E F

Pro hodnocení použijte následující stupně

A	B	C	D	E	F
výborně	výborně mínus	velmi dobře	velmi dobře mínus	dobře	Nevyhověl (nelze doporučit k obhajobě)

v. KOLTHĚ

Datum: 13. září 21

Podpis oponenta:

